

AMASYA ÜNİVERSİTESİ

TEHLİKE VE RİSK DEĞERLENDİRME TALİMATI

Doküman Kodu	KYT-TLM-02
Yürürlük Tarihi	08.04.2022
Revizyon Tarihi/No	-
Baskı Tarih / No	-

1. AMAÇ

Bu talimatın amacı; Üniversitemiz bünyesinde birimler bazında gerçekleştirilen risk analizi yöntem ve değerlendirmelerini belirlemekte kullanılan "KYT-FRM-394 Risk Analiz ve Değerlendirme Formu"nun nasıl doldurulacağını tanımlamaktır.

2. KAPSAM

Bu talimat, Üniversitemizin tüm birimlerini kapsar.

3. SORUMLULUKLAR

Bu talimatın hazırlanmasından Kalite Koordinatörlüğü uygulanmasından birim amir, kalite temsilcileri ve birim personelleri sorumludur.

4. TANIMLAR VE KISALTMALAR

Tanımlar ve kısaltmalar kılavuz içerisinde tanımlanmıştır.

5. UYGULAMA

5.1. Genel

Tehlikelerden kaynaklanan riskin büyüklüğünü tahmin etmek ve mevcut kontrollerin yeterliliğini dikkate alarak riskin kabul edilebilir olup olmadığına karar vermek için kullanılan prosedir. *KYT-PRD-08 Risk Ve Fırsat Analizi Değerlendirme Prosedürü*

Birim Adı

Risk değerlendirmesi yapılan birim adı yazılır.

Örnek: *Eğitim Fakültesi, Satın Alma Birimi.*

5.1.1. Faaliyet/Süreç

Riske sebep olan faaliyet/proses(süreç) yazılır.

KYT-PLN-005 PROSES FAALİYET PLANI 'nda belirlenen proseslere ait ölçülecek / izlenecek değerleri elde ederken karşılaşılan riskler belirlenir.

Proseslerin işleyişinde karşılaşılan riskler *KYT-FRM-394 Risk Analiz ve Değerlendirme Formu* kullanılarak tespit edilir. Bu riskler için planlanan aksiyonlar *Risk Eylem Planına (KYK-PLN-09)* işlenir. Bertaraf edilen riskler *Ortaya Çıkan Riskler Listesine (KYT-LST-10)* kaydedilir.

Örnek: *Satın Alma Prosesinde, ... ihale vb.*

Hazırlayan	Onaylayan	Sayfa 1 / 7
Kalite Yönetim Temsilcisi	REKTÖR	
Prof. Dr. Murat KURT	Prof. Dr. Ahmet Hakkı TURABİ	

AMASYA ÜNİVERSİTESİ
TEHLİKE VE RİSK DEĞERLENDİRME TALİMATI

Doküman Kodu	KYT-TLM-02
Yürürlük Tarihi	08.04.2022
Revizyon Tarihi/No	-
Baskı Tarih / No	-

5.1.2. Risk(ler)

Risk, tehlikenin, yani potansiyel zararın, olma ihtimali ve sonucuna (şiddetine) göre yazılır. (neden sonuç ilişkisi kurularak)

Örnek: *Satın Alma Prosesinde, ihale, tedarikçi değerlendirme verilerinin eksik veya olmaması vb.*

5.1.3. Takibin Yapılacağı Kayıt(lar)-Dokümanlar

Risk giderici mevcut faaliyeti destekleyen/kanıtlayan dokümanlar.

Örnek: *Kalite formları.*

5.1.4. Etkilenecek Kişiler

Belirtilen risklerden doğrudan veya dolaylı olarak etkilenebilecek kişi grupları yazılır.

Örnek: *Yöneticiler, Çalışanlar.*

Tablo 1: Risk Matrisi Tablosu

RİSK	ETKİ (ŞİDDET)				
	1 Çok Hafif	2 Hafif	3 Orta	4 Ciddi	5 Çok Ciddi
OLASILIK					
1 Çok Düşük	1 Çok Düşük	2 Çok Düşük	3 Çok Düşük	4 Çok Düşük	5 Düşük
2 Düşük	2 Çok Düşük	4 Çok Düşük	6 Düşük	8 Düşük	10 Orta
3 Orta	3 Çok Düşük	6 Düşük	9 Orta	12 Orta	15 Yüksek
4 Yüksek	4 Çok Düşük	8 Düşük	12 Orta	16 Yüksek	20 Çok Yüksek
5 Çok Yüksek	5 Düşük	10 Orta	15 Yüksek	20 Çok Yüksek	25 Çok Yüksek

Hazırlayan	Onaylayan	Sayfa 2 / 7
Kalite Yönetim Temsilcisi	REKTÖR	
Prof. Dr. Murat KURT	Prof. Dr. Ahmet Hakkı TURABİ	

AMASYA ÜNİVERSİTESİ
TEHLİKE VE RİSK DEĞERLENDİRME TALİMATI

Doküman Kodu	KYT-TLM-02
Yürürlük Tarihi	08.04.2022
Revizyon Tarihi/No	-
Baskı Tarih / No	-

Olasılık

ÇOK YÜKSEK	YÜKSEK	ORTA	DÜŞÜK	ÇOK DÜŞÜK
20 - 25	15 - 19	9 - 14	5 - 8	1 - 4

5.1.5. Etki

Tehlikenin oluşması durumunda vereceği zararı, hedef ve faaliyetler üzerindeki etkisini gösterir. 1'den 5'e kadar bir sayı ile ifade edilir. (Ref: **Tablo 1: Risk Matrisi Tablosu**)

Örnek: 2

Riskin Etkisini Tahmin Ederken Sorulabilecek Sorular (Bu sorulara cevap verirken Tablo 2'ye bakınız.)

Risk gerçekleştiği takdirde,

- 1) Çalışanların uğrayabileceği fiziksel zararın boyutu nedir?
- 2) Çalışanların uğrayabileceği psikolojik zararın boyutu nedir?
- 3) Kurumun uğrayabileceği finansal kaybın boyutu nedir?
- 4) Kurumun uğrayabileceği iş gücü kaybının boyutu nedir?
- 5) Kurumun kaybedeceği itibarın boyutu nedir?
- 6) Durumun medyaya yansması halinde yerel, ulusal ya da uluslararası haber olma durumu nedir?

Tablo 1 Riskin gerçekleşme olasılığı ve etkisi aşağıdaki kriterler göz önüne alınarak hesaplanır. **

ETKİNİN TANIMI	AÇIKLAMA
Çok Yüksek (5)	Çalışanın ölümü, Çok ciddi finansal kayıp, Ciddi itibar kaybı, Uluslararası medyada uzun süreli olumsuz olarak yer almak,
Yüksek (4)	Çalışanların ciddi yaralanmaları, uzuv kaybetmeleri, Ciddi finans kayıpları, İtibarın zayıflaması, Uluslararası medyada olumsuz olarak kısa süre yansımak,
Orta (3)	Çalışanların tedavi görmesini gerektirecek yaralanmalar, Önemli finans kayıpları İtibarın kaybolmasına yol açacak durumlar Ulusal medyaya kısa vadeli olumsuz olarak yansımak,
Düşük (2)	İlk yardım gerektirecek küçük yaralanmalar, Önemli olmayan finansal kayıpları, İtibar kaybına yol açmayacak durumlar, Yerel medyaya olumsuz yansıma,
Çok Düşük (1)	Çalışanlara zarar gelmesi söz konusu değil, Önemli olmayan finansal kayıplara yol açacak durumlar

Hazırlayan	Onaylayan	Sayfa 3 / 7
Kalite Yönetim Temsilcisi	REKTÖR	
Prof. Dr. Murat KURT	Prof. Dr. Ahmet Hakkı TURABİ	

AMASYA ÜNİVERSİTESİ
TEHLİKE VE RİSK DEĞERLENDİRME TALİMATI

Doküman Kodu	KYT-TLM-02
Yürürlük Tarihi	08.04.2022
Revizyon Tarihi/No	-
Baskı Tarih / No	-

İtibar kaybı yaratmayacak durumlar
Medyaya yansımamak

5.1.6. Olasılık

Bir olayın gün, hafta, ay, yıl gibi bir zaman dilimi içerisinde gerçekleşme durumunu ifade eder. 1'den 5'e kadar bir sayı ile ifade edilir. (Ref: **Tablo 1: Risk Matrisi Tablosu**)

Örnek: 3

Riskin Gerçekleşme Olasılığı Tahmin Ederken Sorulabilecek Sorular (Bu sorulara cevap verirken **Tablo 3'e** bakınız.)

- 1) Daha önce bu kurumda/bölümde/süreçte gerçekleşti mi?
- 2) Kurum içinde diğer bölüm/süreçlerde daha önce gerçekleşti mi?
- 3) Çalışan sayısı ile risk arasında bir bağlantı var mı?
- 4) Bu kuruma/bölüme/sürece benzer kurum/bölüm/süreçlerde aynı ya da benzer durumlar yaşandı mı?
- 5) Konuyla ilgili istatistik bilgi var mı?
- 6) Bu risk unsurunu gerçekleştirmenin olasılık derecesi nedir?

Tablo 3 Riskin Gerçekleşme Olasılığı

OLASILIK TANIMI	AÇIKLAMA
Çok Yüksek (5)	Risk durumu birçok kez gerçekleşti şu anda da gerçekleşiyor.
Yüksek (4)	Risk durumu birçok kez gerçekleşti. Risk durumu bazen gerçekleşti. Ortam gerçekleşmesi için son derece uygun.
Orta (3)	Risk ancak belirli durumlarda gerçekleşebilir. Benzer bölüm/süreçlerde belirli durumda gerçekleşti. Ortam gerçekleşmesi için uygun olabilir.
Düşük (2)	Risk durumu gerçekleşme ihtimali çok çok az ancak çok özel koşullar altında söz konusu olabilir. Benzer bölüm/süreçlerde ancak özel durumda gerçekleşti.
Çok Düşük (1)	Risk durumunun gerçekleşmesi söz konusu değil, istisnai durum.

Hazırlayan	Onaylayan	Sayfa 4 / 7
Kalite Yönetim Temsilcisi	REKTÖR	
Prof. Dr. Murat KURT	Prof. Dr. Ahmet Hakkı TURABI	

AMASYA ÜNİVERSİTESİ
TEHLİKE VE RİSK DEĞERLENDİRME TALİMATI

Doküman Kodu	KYT-TLM-02
Yürürlük Tarihi	08.04.2022
Revizyon Tarihi/No	-
Baskı Tarih / No	-

5.1.7. Risk

Etki ve olasılık sayılarının çarpılması sonucu elde edilen sayısal değer. (Ref: **Tablo 1: Risk Matrisi Tablosu**)

Örnek: (Risk=Etki * Olasılık) 2*3=6 (Risk Sayısal Değeri)

5.1.8. Risk Derecesi/Önceliklendirme

Risk matrisi tablosunda belirlenen risk sayısal değerine karşılığı gelen değer. (Ref: **Tablo 1: Risk Matrisi Tablosu, Tablo 4: Risk Derecesi Tablosu**)

Örnek: 2x3= 6 (Orta)

Tablo 4: Risk Derecesi Tablosu

Risk Puan	Risk Derecesi	Öncelik	Termin
1-4	Çok Düşük	5. Öncelikli	"Risk Giderme Yöntemi" belirlenmesi durumunda açılan düzeltici faaliyet/aksiyon maksimum 1 yıl içinde tamamlanmalı.
5-8	Düşük	4. Öncelikli	"Risk Giderme Yöntemi" için açılan düzeltici faaliyet/aksiyon maksimum 1 yıl içinde tamamlanmalı.
9-14	Orta	3. Öncelikli	"Risk Giderme Yöntemi" için açılan düzeltici faaliyet/aksiyon maksimum 6 ay içinde tamamlanmalı.
15-19	Yüksek	2. Öncelikli	"Risk Giderme Yöntemi" için açılan düzeltici faaliyet/aksiyon maksimum 1 ay içinde tamamlanmalı.
20-25	Çok Yüksek	1. Öncelikli	"Risk Giderme Yöntemi" için açılacak olan düzeltici faaliyet maksimum En kısa zaman içinde açılmalı ve aksiyonlar minimum sürede yerine getirilmeli.

5.1.9. Karar

- Kaçınmak:** İşi gerçekleştirmenin başka yollarını arama. Var olan hizmeti sonlandırmak, bazı faaliyetleri durdurmak veya belirli bir tehlike bulundurmayan işyeri yerleşkesi seçmek gibi anlamlara gelir
- Devretmek:** Riski bir başka kuruma veya bireye devretme. Bu uygulamada aslında risk yok edilmiş olmayacaktır, sadece riskin sorumluluğunun başkası tarafından yüklenilmesi sağlanacaktır. Risk, riskin transfer edildiği birimde analiz edilmelidir.
- Kontrol Etmek:** Karşılaşılabilecek riskler tanımlandıktan sonra bu risklerin etkisini veya gerçekleşme olasılıklarını azaltmak için ek önlemler alarak, riske yanıt verme planı oluşturma çalışmasıdır.
- Kabullenmek:** Kabullenme de bir risk yanıtlama planıdır. Göz ardı edilebilecek riskler kurum taraflarınca kabul edilir.

Hazırlayan	Onaylayan	Sayfa 5 / 7
Kalite Yönetim Temsilcisi	REKTÖR	
Prof. Dr. Murat KURT	Prof. Dr. Ahmet Hakkı TURABİ	

	AMASYA ÜNİVERSİTESİ TEHLİKE VE RİSK DEĞERLENDİRME TALİMATI	Doküman Kodu	KYT-TLM-02
		Yürürlük Tarihi	08.04.2022
		Revizyon Tarihi/No	-
		Baskı Tarih / No	-

Örnek: Azaltma

5.1.10. Risk Giderme Yöntemi/ Şekli - Önleyici Faaliyet(ler)

“Kaçınmak, Devretmek, Kontrol Etmek ve Kabullenmek” kararları için alınması planlanan risk giderici faaliyet tanımını ifade eder.

Örnek: *Tedarikçi değerlendirme verilerini kontrol etmek*

5.1.11. Süreç Sorumlusu

Risk giderme yöntemini yerine getirmesi planlanan birim/kişi.

Örnek: *Satın Alma Sorumlusu.*

5.1.12. Termin

Risk sonuçlarına göre alınması gereken risk giderme yöntemleri için tanınan maksimum süre. Alınması planlanan risk giderici faaliyet için belirlenen süre “**Tablo 4: Risk Derecesi Tablosu**”nda belirlenen termin süresinden uzun olmamalıdır.

Örnek: *1 yıl içinde (veya x tarihinde)*

5.1.13. DÖF No / Kayıt No

Risk sonuçlarına göre alınması gereken risk giderme yöntemleri için başlatılan DÖF (Düzeltilici Önleyici Faaliyet) numarası yazılır. *(KYT-FRM-002 Düzeltilici Önleyici Faaliyet Formu İle)*

Örnek: *2022 / 112 Nolu DÖF (Yıl/DÖF No)*

5.1.14. Sonuçların Değerlendirilmesi

Risk giderme yönteminin yapılıp yapılmadığının göstergesi, risk giderici aksiyon sonucunda ölçülebilir sayısal veri veya risk giderici aksiyonun yerine getirilmiş olması gerekir.

Risk analizi, tehlikenin tanımlanması ve kuruma, bireylere, topluma, mülke ve çevreye olabilecek riskinin öngörülmesi için mevcut verilerin sistematik olarak kullanılmasıdır.

Üniversite bünyesindeki tüm birimler [kalite süreçlerine](#) ait riskleri ve mevcut risk giderici aksiyonlarını tanımlar, değerlendirir ve karar verir.

Hazırlayan	Onaylayan	Sayfa 6 / 7
Kalite Yönetim Temsilcisi	REKTÖR	
Prof. Dr. Murat KURT	Prof. Dr. Ahmet Hakkı TURABI	

	AMASYA ÜNİVERSİTESİ TEHLİKE VE RİSK DEĞERLENDİRME TALİMATI	Doküman Kodu	KYT-TLM-02
		Yürürlük Tarihi	08.04.2022
		Revizyon Tarihi/No	-
		Baskı Tarih / No	-

Risk giderici aksiyonlar için düzeltici faaliyetler kayıt altına alınır. Sorumlu düzeltici faaliyetin kapatılması sonrasında faaliyetin etkinliği "*KYT-FRM-394 Risk Analiz ve Değerlendirme Formu/C-D*" bölümü ile tekrar gözden geçirir.

Risk analizleri kalite yönetim sistemleri için prosesler çerçevesinde her yıl yapılmalıdır.

- Proseslere konu olan birimler her yıl gözden geçirilen Risk analiz çalışmalarını (KYT-FRM-394 Risk Analiz ve Değerlendirme Formu), (KYT-PLN-09 Risk Eylem Planı), (KYT-LST-10 Ortaya Çıkan Riskler Listesi), Düzenleyici Önleyici Faaliyetlerini (KYT-FRM-002 Düzeltici Önleyici Faaliyet Formu ve KYT-LST-11 Düzeltici Faaliyet İzleme Listesi) saklamakla yükümlüdür.
- Proseslere konu olan birimler **her yıl OCAK ayında bir önceki yıla ait olan** Risk Analiz ve Değerlendirme çalışmalarını KYT-FRM-394 Risk Analiz ve Değerlendirme Formu kullanarak Kalite Koordinatörlüğüne göndermesi gerekmektedir.

6. İLGİLİ DOKÜMANLAR

6.1. İç Kaynaklı Dokümanlar

- KYT-PRD-08 Risk Ve Fırsat Analizi Değerlendirme Prosedürü
- KYT-FRM-394 Risk Analizi ve Değerlendirme Formu
- KYK-PLN-09 Risk Eylem Planı
- KYT-LST-10 Ortaya Çıkan Riskler Listesi
- KYT-PRD-07 Düzeltici Önleyici Faaliyet Prosedürü
- KYT-FRM-02 Düzeltici Önleyici Faaliyet Formu
- KYT-LST-11 Düzeltici Faaliyet İzleme Listesi

6.2. Dış Kaynaklı Dokümanlar

- TS EN İSO 9001:2015 Risk Tabanlı Proses Yönetimi Eğitimi
- ISO 31000 Risk Yönetimi-Prensip ve Kılavuzlar
- ISO/IEC 31010 Risk Yönetimi-Risk değerlendirme üzerine odaklanan risk değerlendirme teknikleri.
- ISO 27001 Bilgi Güvenliği Yönetim Sistemi Şartlar (Bölüm 6.1 Risk ve fırsatları belirtmek için faaliyetler)

Hazırlayan	Onaylayan	Sayfa 7 / 7
Kalite Yönetim Temsilcisi	REKTÖR	
Prof. Dr. Murat KURT	Prof. Dr. Ahmet Hakkı TURABI	